

Siðsøga

við Óla Jacobsen

SÍMUN GULLAKSEN: 3. PARTUR

TORV OG KORN

TAÐ ER **EINGIN** IVI UM AT **BÁÐAR** BYGDIRNAR Í **FUGLOY** FYRR HAVA VERIÐ **BLÓMANDI** SAMFELØG VIÐ SERLIGUM **PERSÓNUM**, SUM ERU VERDIR AT **MINNAST**. EIN VAR **SKYLDMAÐURIN** HJÁ SÍMUNI, TANN **TRÚFASTI** HÚSKALLURIN **GULAK JACOBSEN**

Sum nevnt í fyrsta partinum eru tveir býlingar í Hattarvík. Tað er Uppi í Húsi, haðani Símun er ættadur, og so er tað Niðri í Húsi, eisini kallað Húsagarður. Eisini her eru trý fyrndarhús, Innistova, Uttarastova og Suðurstova. Tey bæði fyrru húsini hava í søguligari tíð verið festihús, men Suðurstova skal vera gamalt ognarhús, har festið kom inn í húsið fyri 300 árum síðani. Tilsamans hava hesi trý húsini 8 merkur av kongi.

Í Uttarstovu vóru í 1801 í húsi:

Jacob Zachariassen, 32 Aar, Kongsfæster, Anna Gulaksen, 27 Aar, hans kone, og Cathrine Jacobsdatter, hendes Moder.

Anna var dóttir tann fyrsta Gulak í hesi røðini, og hon var tiskil oldurabbasystir Símun.

Anna og Jacob áttu trý børn, tey vóru Catrina f. 1800, Sakaris f. 1804 og Gulakur f. 1809.

Henda Gulak greiðir Anna Evensen sera væl frá í sín bók, og sum tað skilst hevur hesin skyldmaðurin hjá Símoni verið ein skila- og heiðursmaður.

Anna og Jens Christian Evensen komu til Viðareiðis sum prestafólk í 1871. Tey avloystu Ernst Vesenberg, sum beint var deyður av tyfus. Anna umrøður ofta Gulak í síni frásøgn frá Viðareiði, og her skal verða endurgivin ein partur av hesum.

Símun situr undir húsinum í Uppistovu við hundinum

Den gamle tro Gulak Jacobsen

Heldigvis var der i »Arven« efter den tidligere Præst, ogsaa en gammel Mand, der hed Gulak Jacobsen, der havde været hos et par af de foregaaende Præster, han hørte saadan med til Arbejdet, og han sagde til min Mand:

»Stol De blot paa mig, jeg skal nok tjene Dem tro.« Og det gjorde den gamle Gulak saamænd. Han havde i sine yngre Aar været forlovet, men Kæresten kasserede ham og tog en anden, som hun blev gift med. Men Gulak

blev alligevel ved med at holde saa meget af hende, og hver gang han havde noget særlig godt, Penge eller lignende, sendte han hende det. En gang kom han ind til min Mand og fremviste et par Bukser: »Hvad er der i vejen med Bukserne, Gulak?« spurgte min mand. »Jo, det er et par Bukser, som jeg har arvet efter pastor Vesenberg. De er for smaa til mig, og saa tænkte jeg, at De maaske vilde have dem, det er jo gode Bukser.« »Bukserne er skam gode nok, Gulak«, svarede min Mand smilende, »men de er ogsaa for smaa til mig, saa jeg kan heller ikke bruge dem.« »Saa skal min gamle Kærestes Mand ogsaa have dem, han kan passe dem«, udbød han glad.

En gang havde Gulak et lille Lam, som han passede med den største omhu hele Sommeren. Om Efteraaret kom han og bad, om han maatte tage bort. »Hvorhen, Gulak?« »Til Svinø«, kom det lidt genert. Det fik han jo lov til og saa rejste Gulak derover med Lammets og Vesenbergs bukser. Jo, han holdt saa meget af hende, at da hun og Manden skulde bygge nyt Hus, rejste han over og hjalp dem med det.

Det er, eller var, Skik og Brug, at Konfirmanderne bliver indkvarteret i og omkring Præstegaarden. Da Konfirmanderne ankom, fik vi fire, der skulde sove hos Karlene oppe

i Røgstuen. Gulak kunde ikke lide at ligge sammen med andre og laa altid alene i sin Alkove. Den Dag Konfirmanderne kom, bad han om ikke en bestemt Dreng maatte ligge hos ham oppe i Røgstuens Alkove. Paa vort noget forundrede Spørgsmaal om hvorfor, svarede han, at Drengen var hans gamle Kærestes Søn, og saa fik han selvfølgelig lov til at have Drengen hos sig. Min Mand sagde altid, at Gulaks Kærlighed var den rette Kærlighed, den rene uselviske Kærlighed, der ikke søger sit eget.

Tå ið Evensen hjúnini fluttu til Hvalbiar fylgdi Gulak við. Hann gjørdist góður vinur við ein annan húskall, sum kallaðist Andreas. Tá hann doyði vildi Gulak sleppa aftur til Hattarvíkar. Anna greiðir framhaldandi frá:

Gamle Gulak forlader os

Da Andreas, var død, blev det rent skidt med Gulak, og en Dag kom han ind til os og sagde: »Nu da Andreas er død, kan jeg lige saa godt rejse.« »Hvorfor dog det. De kan da godt vedblive med at være hos os.«

»Nej, jeg længes saa meget efter Andreas. Der er ingen andre her i nærheden som jeg kan slutte mig til, og da De jo dog engang skal flytte herfra, er jeg bange for, at jeg til den tid bliver for gammel og udgaaet til at flytte med, og saa maa jeg hellere flytte nu, hvor jeg kan. Jeg vil hjem og dø blandt mine egne, forstaar De.« Min Mand og jeg forsøgte forgæves at tale ham tilrette, men der var ikke noget at gøre, han vilde hjem og dø blandt sine egne.

Afskeden var meget streng for ham. Han takkede os alle sammen mange Gange og græd bitterligt. Vi andre havde jo ogsaa meget at takke ham for. Vi græd allesammen. Han rejste saa op til sin Familie paa Fuglø, hvorfra han var kommet, og der kom han til at bo hos Brodersønnen, der var opkaldt efter ham, og han var saa god imod ham.

Hetta allarseinasta man vera ein misskiljing. Gulak átti ein beiggja, Sakaris. Hann átti ongan son, sum æt Gulak, men hann átti tveir aðrar synir, Jákup og Poul.

Tað er hugsandi, at Gulak fór at búgva

Henda myndin er tikin úr Svínoy. Í baksýninum Eysturi á Dal, har fugloyingar skóru torv. Vinstrumegin er Eysturhøvdi.